

Valtiovarainministeriö
VN/35084/2025-VM-157

Inarin kunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Inarin kunta pitää matkailijaveroa koskevaa hallituksen esitysluonnosta pääosin onnistuneena ja kannattaa tavoitetta mahdollistaa kunnille vapaaehtoinen matkailijavero. Esitys tunnistaa matkailun kunnille tuomat kustannukset ja antaa kunnille uuden työkalun vahvistaa tulopohjaansa alueilla, joilla matkailun vaikutukset kunnan palveluihin ja infrastruktuuriin ovat merkittäviä.

Inarin kunta esittää kuitenkin luonnokseen seuraavat huomiot ja muutostarpeet.

1. Veromallin tulee olla mahdollinen myös määräperusteisena

Esitysluonnoksen mukaan 46 Euroopan maasta 37:ssä sovelletaan jonkin tyyppistä matkailijaveroa tai -maksua ja useammassa maassa on määräperusteinen hinnoittelu käytössä.

Esitysluonnoksessa on ehdotettu arvoperusteista mallia, mutta Inarin kunta esittää, että kunnilla tulisi olla ainakin mahdollisuus valita itse joko arvo- tai määräperusteinen malli. Inari kannattaa veromallia, jossa matkailijavero määräytyy kiinteänä euromääränä per henkilö per yö. Määräperusteinen malli on matkailijoille, majoittajille ja viranomaisille selkeä, helposti viestittävä sekä ennakoitava. Veron määrä voisi olla Inarissa alustavasti arvioituna suuruusluokkaa 3–7 euroa per henkilö per yö.

Kiinteä euromääräinen vero on myös läpinäkyvämpi matkailijan näkökulmasta kuin arvoperusteinen vero. Lisäksi se helpottaa veron vaikutusten arviointia sekä kunnille että matkailuyrityksille. Luonnoksessa mainitaan, että olisi haaste kerätä tiedot majoittujien määrästä esim. lyhyt vuokrauksessa. Inarin kunta katsoo, että on myös majoittajan etu kerätä tosiasialliset tiedot majoittujien määrästä, vaikka kyseessä olisi lyhyt vuokraus.

Esitysluonnoksessa ehdotettu arvoperusteinen malli voi johtaa huomattaviin eroihin veron euromääräisessä tasossa eri majoitusmuotojen välillä ilman, että matkailijan kunnalle aiheuttama kuormitus tosiasiaassa eroaa vastaavalla tavalla.

2. Kaiken lyhytaikaisen majoituksen tulee kuulua veron piiriin

Inarin kunta pitää erittäin kannatettavana, että veron soveltamisala kattaa lähtökohtaisesti kaiken vastikkeellisen ja tilapäisen majoituksen.

Erityisen tärkeää on, että myös lyhyt vuokraus sisältyy veropohjaan. Mikäli lyhyt vuokraus jäisi veron ulkopuolelle, verorasitus kohdistuisi käytännössä pääasiassa hotelleihin ja muihin rekisteröityneisiin majoitusyrityksiin, mikä vääristäisi kilpailua.

Veron tasapuolisen toteutumisen varmistamiseksi lyhyt vuokrauksen sisällyttämisen yhteydessä tulee kehittää valvottava rekisteröintimalli tai muu tehokas menettely, jonka avulla myös rekisteröimättömät majoitustoimijat saadaan verotuksen piiriin. Kunnan rakennusvalvonta voisi myös hyödyntää rekisteröinnin tuloksia seuratessaan kiinteistöjen rakennusluvan mukaista käyttöä.

3. Kunnille tulee jäädä mahdollisuus päättää mahdollisesta alarajasta

Inarin kunta katsoo, että kunnille tulisi antaa mahdollisuus päättää paikallisesti mahdollisesta toiminnan vähimmäisrajasta, jonka alittavien majoittajien ei tarvitsisi osallistua järjestelmään.

Eri kunnissa majoitusmarkkinat ovat rakenteeltaan hyvin erilaisia. Kunnilla tulee olla mahdollisuus arvioida, onko tarkoituksenmukaista rajata kaikkein pienimuotoisin tai satunnainen toiminta velvoitteiden ulkopuolelle hallinnollisen taakan vähentämiseksi.

4. Matkailijavero ei saa vaikuttaa valtionosuuksiin

Inarin kunta pitää välttämättömänä, ettei matkailijaveron käyttöönotto johda kunnan valtionosuuksien pienenemiseen.

Matkailun aiheuttamaa kuormitusta ei nykyisellään huomioida valtionosuusjärjestelmässä. Mikäli kunnille syntyy tuloja uudesta veromuodosta, niiden mahdollisesta sisällyttämisestä valtionosuuksien tasausjärjestelmään tulee päättää erikseen huolellisen vaikutusarvioinnin jälkeen. Matkailijaveron käyttöönotto ei saa johtaa tilanteeseen, jossa kunnan valtionosuuksia leikataan matkailijaverotuottoja vastaavasti.

5. Käyttöönoton kustannusten jakautuminen

Kustannusten jakautumista sivuttiin luonnoksessa siten, että matkailijavero aiheuttaa eniten hallinnollista työtä ja kustannuksia muille tahoille kuin veron käyttöönottaville kunnille. Inarin kunta esittää, että jos käyttöönoton kustannuksia tullaan jakamaan valtion ja kuntien kesken muutoin, niin matkailijaveron käyttöönotosta aiheutuvien järjestelmä- ja hallinnointikustannusten ei tule kohdistua yksinomaan niille kunnille, jotka ottavat veron käyttöön ensimmäisessä vaiheessa.

Koska kyseessä on valtakunnallisesti käyttöön otettava uusi veromuoto, jota myös muut kunnat voivat myöhemmin hyödyntää, tulee kustannusten jakautumisen olla oikeudenmukaista. Ei ole perusteltua, että ensimmäiset käyttöönottajakunnat rahoittavat

järjestelmän rakentamisen ja myöhemmin mukaan tulevat kunnat hyötyvät tästä ilman vastaavaa kustannusvastuuta.

Yhteenveto

Inarin kunta suhtautuu myönteisesti matkailijaveron käyttöönoton mahdollistamiseen ja pitää esitysluonnosta kokonaisuutena hyvänä. Jatkovalmistelussa tulisi kuitenkin:

- muuttaa veromalli kiinteäksi euromääräiseksi veroksi per henkilö per yö tai ainakin mahdollistaa kyseisen mallin käyttö
- varmistaa, että kaikki lyhytaikaiset majoitusmuodot ja majoitteet, mukaan lukien lyhyt vuokraus, kuuluvat veron piiriin
- luoda lyhyt vuokraukselle valvottava rekisteröintimalli
- varmistaa, ettei matkailijavero vaikuta kuntien valtionosuuksiin
- antaa kunnille mahdollisuus päättää mahdollisista vähimmäisrajoista pienimuotoiselle toiminnalle sekä
- huolehtia siitä, etteivät järjestelmän käyttöönoton kustannukset kohdistu kohtuuttomasti ensimmäisiin käyttöönottajakuntiin.

Näillä muutoksilla matkailijaverosta voidaan rakentaa sekä kuntien että matkailuelinkeinon näkökulmasta toimiva ja oikeudenmukainen järjestelmä.

Inarin kunnanhallitus

Tommi Kasurinen
kunnanjohtaja

Henna Kontsas
kehitysjohtaja

